

PLAN VAN AANPAK

VERSTERKEN INTEGRAAL AFPAKKEN

Versie 1.1

Datum	23 januari 2014
Status	Concept

Colofon

Afzendgegevens

@minvenj.
nl

Projectnaam

Versterking Integraal
Afpakken

Bijlage(n)

Inhoud

Colofon - 3

1	Introductie - 7
1.1	Noodzaak - 7
1.2	Achtergrond - 8
1.3	Probleemstelling - 8
1.4	Doelstelling - 8
1.5	Doelstelling - 8
1.6	Randvoorwaarden/uitgangspunten - 9
2	Aanpak & Aanpakkers -
3	Planning
4	Communicatie
5	Financien

1 Introductie

1.1 Noodzaak

Terugvorderen en afpakken van onterecht verkregen vermogen is een centraal onderdeel van de aanpak van criminaliteit: **misdaad mag niet lonen**. Zeker in tijden van economische recessie, waarin van de samenleving grote offers worden gevraagd om de overheidsfinanciën op orde te krijgen, is het niet acceptabel dat door het overtreden van regels van strafrechtelijke, fiscale of bestuursrechtelijke aard, onterecht verkregen goederen en geld behouden blijft. Dit vergt een stevig en zichtbaar optreden als één overheid. Het OM, de politie, de Belastingdienst, de FIOD, de regioburgemeesters, het Ministerie van Veiligheid en Justitie en het Ministerie van Financiën willen de samenwerking op het terrein van het integraal afpakken extra kracht bijzetten. Ook andere diensten zoals de KMar en de Inspectie SZW hebben de ambitie om méér en beter integraal af te gaan pakken.

Optreden als één overheid doen we al op verschillende terreinen. Overheidsdiensten werken intensief met elkaar samen om de georganiseerde en financieel-economische criminaliteit zo effectief mogelijk te bestrijden. Denk hierbij aan de initiatieven die plaatsvinden in het Ketenprogramma Afpakken van het OM/politie, de landelijke interventieteams en de samenwerking tussen partijen in RIEC-verband. Om de gewenste versterking van het integraal afpakken te realiseren, wordt aangesloten bij deze bestaande initiatieven en structuren. Met andere woorden: **we gaan versterken van hetgeen al in gang is gezet**. Hierbij wordt met name ingezet op het verbreden van bestaande initiatieven met andere disciplines (Belastingdienst, gemeenten, KMar etc.). Hierdoor wordt het instrumentarium dat de overheid heeft, optimaal benut.

De ervaring heeft ons geleerd dat samenwerking niet eenvoudig is en niet vanzelf gaat. Dit houdt onder meer verband met individuele belangen en doelstellingen van de participerende organisaties. Dit is geen verwijt maar een constatering welke door iedereen wordt beaamd en waar we simpelweg mee moeten werken. Een overkoepelend, gezamenlijk plan, met daaraan verbonden een overkoepelende projectstructuur, is noodzakelijk om het integraal afpakken (op korte termijn) daadwerkelijk op meerdere plekken in het land (structureel) te borgen en om resultaten te boeken.

1.2 Achtergrond

Ongeveer twee jaar geleden is in Brabant het Integraal Afpakteam Brabant (IAB) opgericht. In dit team werken verschillende overheidsdiensten (fysiek) operationeel met elkaar samen. Gelet op de positieve ervaringen en resultaten zal het IAB de komende drie jaar, onder de vlag van de TaskForce Brabant Zeeland, nog actief blijven. De ervaringen van het IAB kunnen gebruikt worden bij de versterking van het integraal afpakken in andere regio's. De regio's geven zelf invulling aan de wijze van versterking van het integraal afpakken, waarbij het formeren van een team een optie is.

De versterking van het integraal afpakken maakt onderdeel uit van het **actieplan Rijksbrede Fraudeaanpak**. Hierover is de Tweede Kamer per brief van 20 december 2013 geïnformeerd. Dit houdt in dat de voortgang ten aanzien van de versterking van het integraal afpakken op de agenda staat van de Ministeriele Commissie die zich met deze Rijksbrede Fraude aanpak bezig houdt. Dit noodzaakt tot een landelijke coördinatie (zie paragraaf 2.2).

1.3 Probleemstelling

Doordat de overheid de mogelijkheden tot samenwerking bij het terugvorderen en afpakken van onterecht verkregen vermogen, nog niet optimaal benut:

- kunnen kwaadwillenden financieel profiteren van het overtreden van regels van strafrechtelijke, fiscale of bestuursrechtelijk aard;
- zijn kwaadwillenden minder snel geneigd om zich aan wet- en regelgeving te houden (het staat het bevorderen van compliance in de weg).
- wordt afbreuk gedaan aan het rechtvaardigheidsgevoel van de burgers en wordt het vertrouwen in de overheid negatief beïnvloed.

1.4 Doelstelling

Door de samenwerking bij het integraal afpakken te verstevigen worden alle mogelijkheden van de overheid (op elkaar afgestemd) ingezet zodat profiteurs linksom of rechtsom tegen de lamp lopen en zij hun financieel voordeel moeten inleveren. Door het uitstralingseffect van deze samenwerking zullen kwaadwillenden eerder geneigd zijn zich aan de regels te houden (bevordert compliance). De burgers waarderen het optreden van de overheid als rechtvaardig (het overtreden van regels loont niet!) waardoor het vertrouwen van de burger in de overheid toeneemt.

1.5 Resultaten en tussenresultaten

Resultaten: per regio inzicht in de *output* (vermogen dat is teruggevorderd/ afgepakt) en *outcome* (maatschappelijke effecten) van de versterking van het integraal afpakken. Om eenduidigheid te bevorderen worden er landelijk afspraken gemaakt over de wijze waarop de output en de outcome wordt geregistreerd (zie paragraaf 2.2).

Tussenresultaten: inzicht in wijze waarop de regio's vorm geven aan de versterking van het integraal afpakken. Hierbij fungeren vier regio's als 'voorhoede' van de versterkingsbeweging (zie paragraaf).

1.6 Uitgangspunten en randvoorwaarden

Bij het realiseren van de versterking van het integraal afpakken in de regio's gelden de volgende uitgangspunten en randvoorwaarden:

- Onder **integraal afpakken** wordt verstaan de samenwerking tussen overheidsdiensten welke gericht is op de meest effectieve inzet van preventieve, bestuursrechtelijke, privaatrechtelijke, fiscale en/of strafrechtelijke instrumenten ten behoeve van het terugvorderen en afpakken van onrecht verkregen vermogen.
- Het integraal afpakken vormt een structureel onderdeel van de **geïntegreerde aanpak van ondermijnende criminaliteit**. Om die reden wordt de verbinding gelegd met de Leidraad GOC en komt het onderwerp op de agenda van de Stuurgroep en Voorbereidingsgroep GOC (inclusief de Roadshow GOC).
- Bij het integraal afpakken zijn in ieder geval de **politie, het OM, de Belastingdienst en gemeenten** betrokken (zogenoemde *eerste ring* organisaties). Tot de *tweede ring* behoren organisaties die, afhankelijk van de thematiek/casuïstiek aansluiten. Dit zijn bijvoorbeeld de KMar, de Inspectie SZW en de provincie.
- **Bestaande platformen** voor de samenwerking (RIEC-structuur, Landelijke Interventieteams etc.) worden optimaal benut.
- Voor wat betreft de vorm van de versterking van het integraal afpakken geldt **geen blauwdruk** voor de regio's.
- **Regie** over de uitvoering van de versterking vindt plaats op **regionaal niveau (driehoek-plus)**; het landelijk niveau draagt zorg voor de coördinatie en gewenste ondersteuning van de versterkingsbeweging.
- De regio **monitort de integrale resultaten** van de versterking van het integraal afpakken. Hierbij wordt zowel de output als de outcome inzichtelijk gemaakt. De regio's gebruiken eenzelfde wijze van registreren van de resultaten; dit wordt door het landelijke niveau gecoördineerd.

2 Aanpak & aanpakkers

2.1 Aanpak

Voor de versterking van het integraal afpakken in alle regio's wordt zoveel mogelijk aangesloten bij bestaande initiatieven op het terrein van (integraal) afpakken zoals het Ketenprogramma Afpakken en de Landelijke Interventieteams. Deze bestaande initiatieven worden uitgebreid met andere disciplines zoals het lokaal bestuur, de Belastingdienst, Inspectie SZW of de KMar. Voor het realiseren van de versterking van het integraal afpakken worden twee sporen bewandeld:

- 1) Aan de hand van een landelijke inventarisatie van reeds lopende initiatieven op het gebied van (integraal) afpakken wordt een aantal regio's benoemd als **'voorhoede' van de versterkingsbeweging**. De landelijke en regionale partners geven dit samen vorm waarbij de regio de regie heeft. De landelijke partners ondersteunen en faciliteren waar nodig en wenselijk. De versterking in deze regio's moet in 2014 gerealiseerd zijn.
- 2) Aan alle (overige) regio's wordt in de loop van 2014/2015 gevraagd te komen met een **regionaal plan van aanpak** waarin wordt aangegeven hoe in de betreffende regio het integraal afpakken vorm wordt gegeven dan wel hoe dit wordt versterkt. De versterking in deze regio's moet in 2015 gerealiseerd zijn.

Het integraal afpakken wordt tevens meegenomen in de voorbereidingen van de gemeenschappelijk veiligheidsagenda. Op die manier is het maken van afspraken op dit onderwerp geborgd.

2.2 Aanpakkers

Regie over de uitvoering van de versterking van het integraal afpakken vindt plaats op regionaal niveau (driehoek-plus). **De coördinatie van de versterkingsbeweging** vindt plaats op landelijk niveau. Er wordt gebruikt gemaakt van reeds bestaande gremia op dit terrein: de Stuurgroep GOC en de Voorbereidingsgroep GOC. In deze gremia zijn vertegenwoordigd:

- Ministerie van Veiligheid en Justitie (voorzitter)
- Ministerie van Financiën
- Openbaar Ministerie
- Nationale Politie
- Landelijk Informatie- en Expertise Centrum
- Regioburgemeesters

Indien op regionaal (uitvoerend) niveau andere partners dan bovenstaande zijn betrokken (zoals de KMar en de Inspectie SZW) sluiten deze ook in de landelijke gremia.

De Voorbereidingsgroep GOC maakt, in overleg en afstemming met de regio's, afspraken over de (eenduidige) wijze van registeren van de resultaten in de regio's. Daarnaast volgt de Voorbereidingsgroep GOC de ontwikkelingen in de regio's en is zij voor hen het aanspreekpunt indien de regio behoefte heeft aan landelijke ondersteuning. De Voorbereidingsgroep GOC informeert de Stuurgroep GOC over de voortgang van de versterkingsbeweging. Hierbij is in het bijzonder aandacht voor de uitgangspunten zoals die in dit plan van aanpak zijn verwoord. Het LIEC is in de Voorbereidingsgroep GOC de trekker van dit onderwerp.

Via de Stuurgroep GOC wordt de Ministeriele Commissie Fraude op de hoogte gesteld over de voortgang. Immers, de versterking van het integraal afpakken maakt onderdeel uit van het *actieplan Rijksbrede Fraudeaanpak*.

Indien door (één van de) partners gewenst, kan het onderwerp tot slot geagendeerd worden in het artikel 19 overleg onder leiding van de Minister van Veiligheid en Justitie.

CONCEPT

3 Planning

Wat	Wie/ Wanneer	Opmerkingen
Commitment op hoofdlijnen versterking integraal afpakken	Artikel 19 overleg 10 februari 2014	Bestuurlijk vooroverleg vindt plaats op 29 januari 2014
Inzicht in lopende initiatieven gereed	Vorbereidingsgroep GOC Januari 2014	Partijen leveren dit aan bij VenJ
Selectie 'voorhoede' versterkingsbeweging	Stuurgroep GOC 26 februari 2014	Via Vorbereidingsgroep GOC d.d. 13 februari 2014
Vaststellen definitief plan van aanpak	Stuurgroep GOC 26 februari 2014	Via Vorbereidingsgroep GOC d.d. 13 februari 2014. Schrijver: VenJ
Verzoek aan regio's om regionale plannen tav versterking	Stuurgroep GOC 26 februari 2014	Via Vorbereidingsgroep GOC d.d. 13 februari 2014. Opsteller: VenJ
Contact met 'voorhoede' versterkingsbeweging	Vorbereidingsgroep GOC Maart 2014	Regionale partners bijpraten over ontwikkeling en mogelijkheden tot versterking. Regie in regio.
Uitwerken plannen van 'voorhoede' versterkingsbeweging	Partners in regio's ism Vorbereidingsgroep GOC Maart/april/mei 2014	Regie ligt bij regio
Plannen 'voorhoede' versterkingsbeweging definitief	Partners in regio's ism Vorbereidingsgroep GOC Mei 2014	Regie ligt bij regio, informeren Stuurgroep GOC 7 mei 2014
Uitvoering plannen voorhoede	Partners in regio's ism Vorbereidingsgroep GOC Vanaf mei 2014	Regie ligt bij regio
Deadline plannen andere regio's ter versterking	Juli 2014	Ondersteuning regio's met
Aanvullen		

4 Communicatie

Bij de versterking van het integraal afpakken zijn veel partners, samenwerkingsverbanden en gremia betrokken. De volgende partners (buiten de eerste ring organisaties), samenwerkingsverbanden en gremia dienen op de hoogte te blijven van de ontwikkelingen:

- RIEC-hoofden;
- Landelijke Stuurgroep Interventieteams
- RIEC stuurgroepen
- Aanvullen

CONCEPT

5 Financiën

Op grond van het Regeerakkoord krijgt de Nationale Politie vanaf 2014 in een oplopende reeks vanaf 2017 structureel € 105 miljoen per jaar. In 2014 is in dit verband het volgende toegekend:

- een **project/procesbegeleider (0,5 FTE)**¹ die zich, in RIEC-verband, richt op het opbouwen van een gezamenlijke informatiepositie (Informatieplein) en het gezamenlijk kiezen en sturen (integrale stuurploegen) en de verbinding tussen deze processen.² Hiervoor is per eenheid een bedrag van **€ 50.000** beschikbaar.
- een **projectleider (0,5 FTE)**³ die zich, in RIEC-verband, richt op de versterking van het integraal afpakken. Bij deze versterking ligt de nadruk op het verbreden en uitbouwen van reeds lopende initiatieven op het terrein van afpakken met andere disciplines (zoals Belastingdienst en het bestuur). Hiervoor is per eenheid een bedrag van **€ 50.000** beschikbaar.
- een **coördinator (1 FTE)** die zorg draagt voor de samenhang en kennisoverdracht tussen de activiteiten in de eenheden zoals hierboven genoemd. Deze coördinatie vindt plaats vanuit het LIEC en hiervoor wordt een budget van **€ 100.000** beschikbaar gesteld.

Voor de jaren 2015 en verder zijn ook voorstellen ingediend om middelen beschikbaar te krijgen voor het versterken van het integraal afpakken.

¹ Van het bestuur wordt een inspanningsverplichting gevraagd om regionaal gezamenlijk ook 0,5 fte hieraan te koppelen

² Hierbij wordt de Leidraad Geïntegreerde aanpak Ondermijnende Criminaliteit (GOC) als uitgangspunt gebruikt.

³ Van het bestuur wordt een inspanningsverplichting gevraagd om regionaal gezamenlijk ook 0,5 fte hieraan te koppelen